

U Rumuniji se raspravlja se o većem broju projekata novih elektrana na prirodni gas, čiji ukupni kapacitet premašuje 5.000 MW. Međutim, dok nacionalna proizvodnja gasa opada, čini se da će najveći deo gasa iz Crnog mora i dalje ostati tamo, pa će uvoz gase rasti, uz rizike povezane sa isporukom i cenom.

Novi projekati za postrojenja na prirodni gas, koji su do sada pomenuti, uključuju: Kombinovano postrojenje na gas, koje gradi kompanija Romgaz u Iernutu. Elektrana kapaciteta 430 MW, u izgradnji, biće puštena u rad sledeće godine; Kombinovano postrojenje na gas koje će Romgaz graditi u Mintiji. Kapacitet se procenjuje na 400 MW, projekat je na nivou studije izvodljivosti, a mogao bi biti završen 2022. godine; Nova grupa na gas Kraiova 2, koju će graditi Energetski kompleks Oltenia. Novi kapacitet od 200 MW je u fazi studije izvodljivosti. Predviđeno vreme završetka: 2024. godina; Konverzija iz uglja na gas grupe od 300 MW u termoelektrani Isalnita, kojom takođe upravlja EK Oltenia. Predviđeni rok: 2025. godina; Nova grupa na gas, snage 330 MW u termoelektrani Turceni, koja će zameniti postojeću grupu na ugalj od 330 MW. Predviđeni rok: 2025. godina; Novo kogeneracijsko postrojenje u Midiji, na gas, snage 73 MW. Projekt je najavila Rompetrol grupa, a finansira ga Rumunsko-kazahstanski investicioni fond. Rok nije poznat; Nova grupa na gas u Bukureštu, na mestu nekadašnje termoelektrane Titan, snage 50 MW, bez postavljenog roka.

Ovo je samo nekoliko najavljenih projekata. Više novih grupa započeli su privatni investitori (MET, Alro), a u postojećim pogonima bi trebale biti zamenjene stare jedinice, koje završavaju radni vek (Bukurešt, Ploiesti).

Prema procenama konsultanata, više od 5.000 MW je najavljeno samo u vidu novih grupa na gas za proizvodnju električne energije.

Domaća proizvodnja gase opada

S obzirom na to da je najveći energetski projekat u Rumuniji blokiran (Neptun Deep u Crnom moru), nacionalna proizvodnja gase ne može u potpunosti da podrži potrošnju ovih elektrana u budućnosti, ako one budu izgrađene.

Romgaz, najveći proizvođač gase, najavljuje povećanje proizvodnje, ali prilično skromno (5,33 milijarde kubnih metara, +3,4% prošle godine u odnosu na 2017. godinu) i ono ne može nadoknaditi nagli pad drugog velikog proizvođača, Petromu, koji registruje kontinuirani pad proizvodnje (pad od 7% u 2018. u odnosu na prethodnu godinu, na 4,83 milijardi kubnih metara). Ove dve kompanije obezbeđuju oko 98% nacionalne proizvodnje

gasa, što u svakom slučaju ne pokriva svu potrošnju, s obzirom da se oko milijardu kubnih metara gase uvozi iz Rusije (tačnije 1,32 milijarde u 2018. godini).

Sa pojmom novih proizvođača električne energije koji koriste gas, ponovnim pokretanjem nekih hemijskih postrojenja kojima upravlja Interagro grupa, i širenjem distributivne mreže, može se očekivati rast potrošnje gase u narednim godinama, od 4,5% do 5,2% godišnje.

Kako domaća proizvodnja opada, jedini dodatni izvor rumunskog gasea bila bi eksploracija nafte i gasea iz Crnog mora, od strane američke kompanije Black Sea Oil & Gas. Taj gas bi konačno mogao stići na tržište 2021. godine, mada postoje velike sumnje u vezi s tim, čak i ako bi konačna investiciona odluka bila usvojena. Reč je o količini od oko milijardu kubnih metara gasea godišnje.

Takođe, najveći energetski projekat u zemlji, Neptun Deep (kojim upravljaju ExxonMobil i Petrom) ostaje blokiran, a nedavno su došle i loše vesti koje ozbiljno dovode u pitanje njegovu budućnost: ExxonMobil je najavio da planira povlačenje iz projekta.

Ovaj depozit mogao na tržište doneti najmanje šest milijardi kubnih metara gasea godišnje. Rešenje je uvoz, ali ...

Dakle, veliki deo gasea koji će se koristiti za potrebe budućih (prepostavljenih) kapaciteta za proizvodnju električne energije, trebao bi doći iz uvoza. Ali ni ovde stvari nisu ružičaste.

Jedina veza sa zapadnim tržištima je postojeća interkonekcija sa Mađarskom, Segedin – Arad, koja se trenutno, zahvaljujući efektima Uredbe 114 (povećanje uvoza, ali i povećanje obaveza skladištenja) koristi u maksimalnom kapacitetu.

Štaviš, postoji bojazan da će, nakon završetka ruskih gasovoda (Severni tok 2, Južni tok), biti zaustavljen tranzit ruskog gasea kroz Ukrajinu, odakle najveći deo gasea dospeva u Rumuniju.

Postoje i dobre perspektive, kao što su gasovod BRUA, koji se trenutno gradi povećava stepen povezivanja Rumunije, i kaspijski gas koji će preko gasovoda Ruse – Giurgiu, koji se trenutno veoma malo koristi, stići do juga kontinenta i Rumunije.

Međutim, uvoz ima svoju cenu, posebno za Rumuniju, zemlju koja trenutno, u poređenju sa drugim državama, uvozi male količine gasea iz Rusije, bez standardnog profila potrošnje. Sve količine ruskog gasea uvoze se preko Mađarske, dakle ne dolaze iz prve ruke, pa Rumuni za ruski gas plaćaju najvišu cenu u Evropi.

Pod ovim uslovima, i sa razvojem tržišta električne energije, neke od budućih elektrana možda neće garantovati očekivanu dobit investorima, pod uslovima u kojima se moraju uzeti u obzir troškovi sertifikata za emisije, koji su eksplodirali poslednjih godina.

Rumunija sanja o hiljadama novih megavata na gas, a ostaje bez gasa

Izvor: e-nergia.ro